

Független Magyarország

Egy szám 1500 korona.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-ter 8. szám. Telefon-szám: 184.
 Felső kiadó: FODOR KÁROLY
 Előfizetési árak: Helyben negyedévre 100.000 K. Vidékre negyedévre 120.000 K.
 Egy szám 1500 korona.

Falu levegője, város kulturája.

A pénzügyminiszter a kisgazdák kongresszusán tartott beszédében azt mondotta, hogy a falu friss levegőjének kell beáramlania a városba és adja cserébe a város a falunak a maga kulturáját.

Ugy gondolja a miniszter, hogy a város vegye fel a falu munkás fölőslégét, adjon a város a falu munkás fölőslégének kenyérkeresetet. Vegye fel a város a falu feleslegét, nyújtson a falugyermekeinek jó iskolát, tökéletes egészségügyi intézményeket. A falu primitív berendezése helyett kapja meg a város minden előnyét.

A pénzügyminiszternek igaza van. Adjon a város kulturát a falunak. Igen, de adjon a kormányhatóság a városnak módot arra, hogy kulturáját fejleszthesse, hogy egészségügyi intézményeit tökéletesíthesse. Nézzük csak magunkat körül Baján. Egyetlen tökéletes egészségügyi intézménye a városi kórház. Ezt is nagy áldozatkészséggel, nagy küzködéssel tartja a város magas nyóján. De nincsen vízvezetékünk, csatornahálózatunk, és nincsen a higiénikus követelményeknek megfelelő közbúhidunk. Mindezt a városnak a maga erejéből kellene megteremtieni.

A demokraták a lapbelitások ellen.

Napirenden a Zsirkay mandátum ügye. — Távirat Bethlenhez.

Budapest, 1924. dec. 23. A demokratikus ellenzéki szövetség ellenzéki blokkja hétfőn este értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a helyzet alapos megbeszélésére dec 31-ére a Kossuth párt helyiségében értekezletre

jönnek össze. A lapbelitásokkal foglalkoztak, melyek ugyszólván napirenden vannak. Az értekezlet Bethlen elnököz táviratot intézett ebben az ügyben. Napirenden van a Zsirkay mandátum ügye.

Ujabb nagy fizetésképtelenség a textil szakmában.

8 milliárd passziva.

Budapest, 1924. dec. 23. A textilszakmában ujabb nagynyobbszabású fizetésképtelenségről tesznek jelentést. A budapesti Divat és Textil-áru R.-T. mely nagynyobbszrészletűzetekkel foglalkozott bejelentette, hogy egy és fél milliárd külnívósség, raktár. kétfő z/z milliós üzleti berendezéssel szemben 4 milliárd árutartozás, 200.000.000 adó, 2 milliárd pénztartozás áll fenn.

Botrányok a milánói új egyetem megnyitásán.

A cseh konzul fegyverei... — Francia szónoklatok.

Milánó, 1924. dec. 22. A milánói új egyetem hivatalos megnyitásán a német, a budapesti, a szófiai és a prágai egyetem képviselői jelentek meg. Az ünnepélyen a svájci kiküldött franciaul beszélt, az argentiniai ugyan- csak. A hallgatóság a két francia szónoklat alatt zúgott és elégedetlenkedett. A

német üdvözlés után a cseh konzul emelkedett szólásra és a cseh-olasz fegyverek barátságáról beszélt. Ekkor kitört a botrány. A tömeg fütyült, püsszegett és nem engedte a szónokot tovább beszélni. Végre Zambra Lajos egyetemi tanár, a magyar egyetemnek nevében szónolt tiszta, gördülékeny és

zengzetes olasz nyelven. A lendületes beszéd óriási óvációval fogadták. Az olasz lapok egyedül a magyar tudós szónoklataival foglalkoztak és az egész város melegen ünnepelte Zambrot.

A amerikai munkanélküliek tüntetését után a templomba vonultak.

New-York, 1924. dec. 23. Az amerikai munkanélküliek ugy New-Yorkban, mint amerika több északi városában nagyarányú tüntetéseket rendeztek. Ezek a tüntetések előszelei a készülő nagy ipari válságnak. A munkások óriási tömegei este a templomokba vonultak és ott tartózkodtak egész éjjel. Kijelentették, hogy egész az telet ott szándékoznak eltölteni.

Kosztka Károly ügye.

Budapest, 1924. dec. 23. Kosztka Károly főtanácsos ügyének iratait, aki téltékenységből lelötte Valérián alvezredest és azóta előzetes letartóztatásban van, a vizsgálóbíró holnap adja át az ügyésznek.

A buza ára 1924. dec. 19-én, Budapesten 480.000 kor. Bajai piacon 480.000 kor. Aranykorona 15085 75.

Sehol jobbat, sehol olcsóbban nem vásárolhat, mint

Fischer Pál divatüzletében

(Árak ezer koronákban)

Figyelje árainkat! Nézze meg kirakatainkat!

Karácsonyi ajándéku megfelelő, minden cikkben békebeli minőségű árut ajánlunk.

NŐKNEK:	
Kalapot szines dűfűből	100
Selyemsálát minden színben	75
Harisnyát selyem masliból, minden fűtyolselyemkőrből) szinben	38-47
Keztyűt félig béleltet szinben	30
Bőrkalap modeljeink érterezék, zaflop is	
Kölni vizet „Molna-Mosor” márká	12

FÉRFIAKNAK:	
Kalapot feketét v. szineset	90
Sapkát vastag bolyszövetből	50
Inget csikosat v. sima szinűt fehér v. szines csiku selyem mellel) 2 gallérral	140
Puha gallért jó minőségben	9
Zoknit sima szinben	7
Bokavédőt bőrrrel, minden színben	70

KÜLÖNÖS FIGYELMET érdemelnek most érkezett MANIKÜR ÉS FÉSÖKÉSZLETEINK! — Kötött mellények, svetterek, sálak és sapkák. Ernyő, sétabot, kintzser és csoppa. Bőrállamóár: bankótárca, női keshák, berendezett ridikül remek választékban. CANDÉE HÓ ÉS SÁRCIPŐ: női, gyermek, férfi bőrképek minőség, olcsó árban kapható. BŐRKEZTYŐBŐL óriási választék! A LEGOLCSÓBBAN.

Disz...
 T,
 Com...
 Könyv...
 tartha...
 nithet...
 nem...
 2 és...
 7 sukk...
 ára...
 25...
 Grün...
 Spitz...
 cement...
 Tel...
 1v...
 nyat...

Com...
 Grün...
 Spitz...
 cement...
 Tel...
 1v...
 nyat...

Építőmesterek és kőművesek helyiségében
 Szabadalmánok...
 Baja, Kőcsöy uca 2 szám alatt. (Budapesti-ut. sarok.) Telefon 118.

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

INKOZ...
 48 ezer korona...
 48 ezer korona...

Kattarinka József és Fia

cipőáruházában

ingyen kaphat pár szép cipőt, ha nagy karácsonyi occasióban vásárol

**Hőcipők
Sárcipők
Estélyi cipők
Strapa cipők**

olcsó árakon.

N. B. Minden vásárolt pár cipő után 1 sorsjegyet kap, minden 100 vevő között 1 pár cipő lesz kisorsolva.

Egy pesti műbarát kritikája a bajai művészek kiállításáról.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
Évről-évre, amikor szülővárosomat meglátogatom, különös szeretettel nézem a bajai művészeti élet fejlődését, amelynek sorsát pár év előtti lemtartózkodásomkor annyira szívesen viseltem. És így most is első utam a bajai művészek karácsonyi kiállítása. Engedje meg, hogy az itt szerzett impressziómról pár szóban n. b. lapjában beszámolhassak.

A városháza világos kis dísztermében a legfinomabb ízléssel van berendezve a kiállítás. A szerény külsejű plakátrol nem is sejtené az ember, hogy annyi igazi művészi értéket talál a kis vidéki kiállításon, annyi szépet, tökéleteset, megragadót és mestert. Meilinger nagyméretű akija állítja meg legelőször a belépőt. Az akifestés a művészet legmagasabb foka, ott nincs véletlen, nincs vallálás, vagy művészi halandzsza, az akt rögtön elárulja hogy a művész „művész”-e vagy dilettáns. Rendszerint itt szokott beletörni a kisebb tehetségek bicskaja. Meilinger fekvő akija monumentális elhelyezésével, tökéletes formával — amelynek a „szépnek” minden alkotórészét magukban formálják, harmonikus színeivel, nemes tónusával szenzációt keletkeztet. Téli tájképei letepített pastellszíneivel, nemes komolyságukkal, természetességükkel művészüknék komoly természetességét és az agyonkeresztül való festését igazolják.

Eber Sándor képei dominálják mellette a termet. A nagyszerű és az igaz-vérig művész ember minden megnyilvánulása az istenadta tehetség szava színekben, formákban. Gyönyörűen megkomponált Virágcsendélete a kiállítás gyöngye, amely pasztózus színeivel azt a robusztos erőt igazolja amelyel művész rendelkezik. — Tájképei is finom meglátást és gyors felfogóképességét igazolják. A sok olajfestmény közt aquarel-

lek vannak. Egy költői lelkű embernek Gáspár Jánosnak a leírásai. Olyanok, mint egy-egy novella, könnyen vannak a rajzakra helyezve a színek, a mértani alakok, úgy ahogy egy poétafestő meglátta és leírta színekben magának. Egy pár sugoviciai tájképe, egri képe és erdős tájképe nemcsak óriási technikáját dicsérik, de igazi művészi értékek. Halas és földrajzi csendélete a mesterségbeli tudását dicsérik. Gáspár pár év óta nagyott fejlődött és ugyilatszok most van fejlődése tetőpontján.

M. Ferdel szobrászművészete képviseli a plasztikai művészetet

a kiállításon. Egészen fiatal ember, akinek a művészete nemcsak hogy kész, kiforrott művészet, hanem a monumentálisig leegyszerűsített, mindent magába foglaló, életfilozófiával átszűrűt művészet. Egyik férfi szobra a „könyörgő fiú” olyan esztétikailag tökéletes szép alkotás, amelyet nem is lehet kritizálni, csak magyarázni.

A kiállításnak van egy amatőr kiállítója is Lovassy Odón, a kitűnő műbarát, aki a művészet iránti szeretete, őszereje és lelkesedése a képeiben is megnyilvánul. Karrikaturái szellemesek, könnyen odavetettek és díszere-

válnának egy kiváló művésznek is.

Ami iparművészet van a teremben, azt egy kitűnő stílusérzékkel rendelkező művész, Zombory csinálta, aki, amikor Bajára helyezte át a székhelyét, sok-sok szépet mutatott és nyújtott a bajaiaknak. Könyvkötései, gazdag magyaros díszítései, óriási fantáziája és dekoratív érzéke predestinálják erre a pályára. Minden darab, ami a kezéből kikerül szép és művészi munka.

Ime a szemle a kiállításról. De szabadon hozzáfűznöm egy műbarát panaszát is a bajai közönséghez. Mint van az, hogy van az, hogy a bajai közönség, amely annyira fogékony minden szép és nemes iránt, amely annyiszor mutatta be e sorok írójának is nemes készségét a művészetek iránt és jószívét, jóindulatát a művészek iránt, nem pártolja kellőképpen ezt az igazi művészetet. És nem érdekli a művészet, ez művészet a világ minden részében, mert abszolút művészet. És a művész, akit az uristen erre kiválasztott, mert van benne valami olyan, ami bennünk nincs, egy kis isteni porcika, a geni és aki annyi kellemes percet és órát nyújt nekünk a gyönyör által, amit élénk varázsol, megérdemel egy kis hálat és elismerést. Kérem önöket, adják ezt meg nekik és támogassák a bajai művészek kiállítását.

Kun Imre.

Vágó Rezső jubileuma

Egyszerű iskoláskoromtól fogva csak becsülni tudtam s rajongó szeretettel éreztem iránta. Vágó igazgató tanárom volt nekem. Tíz éves koromban ismertem meg ezt az embert, aki az órák súlyosságát el tudta osztalni örökifju vig kedélyével, igazságos szavaival, ellenkezést nem tűrő modoros, magyar beszédével. Minden diákjának tudora, apja és barátja volt Vágó Rezső, aki most ünnepelte tanárságának harminc esztendősi jubileumát. Számos közéleti nagyság, sok-sok ezer iparos került ki a kezei közül, az életbe magukkal vive azt a becsületes tanítást, azt a gerinces munkavágyat, amit beléjük oltott. Most az eltöltött harminc év határán köszöntjük őt s kívánunk neki munkájának gyümölcseként annyi megelégedett nyugodt órát, amennyi-

Dr. Fehér Lőrinc indítványa a bácskai szobrokról.

Baja, 924 dec. 22. Csonkagyarországon mindenki tudja, hogy kincses területeink cirablásával összegezhettünk vesztes ége van a hazának nemcsak földben, javakban, emberekben, de febecsühetetlen értékű műkincsekben is. A legendás Erdély minden városát híres kezek alkotta szobrok díszítették, ép így a déli és felvidéket. Most végre sikerült a Szabadság szobrot vissza szerezni Aradról, igaz, hogy az oláhok — mint tegnap jelentették 15 000 000 leut kérnek ápolás, gondozás és megőrzés költéségei címén. Az ápolás, gondozás és megőrzés bizonyosan az volt, hogy bedeszékázták, meg- és elmozdították talpazatáról.

Csonkabácskát is erősen érdekli az az országos mozgalom, mely a megszállott területen lévő műkincsek visszaszerzésére irányul. Bácsmegeye területén van fellálítva a lezsebb Rákoczy Ferenc szobor Zomborban, ugyancsak ebben az eleven életű városban adtak kegyeletes helyet Seidl tábornok bronz alakjának, a kivégzett aradi tizenhárom egyik legnemesebbikének, Szabadkán is jeles műkincseink vannak, melyek diplomáciai visszaszerzése bizony elmondhatatlanul szép megnyilatkozása lenne kegyeletünknek és honszeretletünknek.

Örömmel és büszkeséggel írjuk tehát, hogy ily irányban, Baján Csonkabácska új székhelyén is lépések történek. Dr. Fehér Lőrinc ugyanis a törvényhatóság januárban megtartandó új ülésén indítványozni fogja, hogy a kormány a megye kívánságaként indítsa a bácskai műkincsek visszaszerzésére s az átadott szobrokat stb. helyezze el a csonka vármegye fejlődő városában, Baján. Mgható és ílelemelő Fehér dr. gondolata s örömteljes, mert meg is valósítható. Baja mindenkor büszkesége lesz, ha a megye egy elszakadt városának nemes értékű magyar kincsei itt találnak új szeretetre, gondozásra és új hazára is. A kegyelet és nemzeti érzés legszébb megnyilatkozása ez s a jugszláv kormány, még mint volt ellenséges birodalom feje is bizonyosan nem fog akadályokat gördíteni, hisz a román kormány megbízottai is akceptálták a kegyelet magyar részről történt nemes megnyilatkozását.

Fehér dr. interpellációját nagy és lelkesedett örömmel várjuk. És ismerve a város polgármestereinek erős és jól megágyazott összeköttetéseit, tudatában annak, hogy a magyar kormány egyik kiváló tagja egyben Baja mandátumának hordozója — sok bizakodással remélhetjük a pozitív eredményt. Nemes és emelkedett gesztus az ugy Fehér Lőrinc iránt, mint a város vezetőségétől és el nem multható házára kötelezi azt a sokat szenvedett várost mely mindenképpen predestinált arra, hogy új és megváltó helyet adjon örökdiességű nagyjaink emlékeinek. B. J.

URÁNIA
M
O
Z
G
U
BAJA

December 25-én, csütörtök délután fél 4, 6 és fél 9-kor.

A Missisipi rabjai. (Üldözöttén a nagyvilágba...) 7 felv.

Ezt megelőzi: **Két kis lovag.** Burleszk 2 f.

December 26-án, pénteken délután fél 4, 6 és fél 9-kor

A sziget réme. Kalandor dráma 6 felv.

A kis nyomorultak. Megható történet 5 f.

Ujlaki asbeszt pala, mindennemű kemény és fenyőfa anyag, tűzifa

legolcsóbbban beszerezhető

Kronberger-féle Faipari R. T. bajai fióktelepén

Budapesti u., a Hengermalom és a Szt. Istváni hid közt.

Telefon: 288.

Gőzök...
bük...
hulla...
szára...
amint...
tött

500

koron...
ház...
Sul...
ipari...
első...
és t...
balt...
ke...
öien...
ifj...
Buda...
71. sz...
(For...)

Spillés...
szál...
é...
jobb...
obb...
a...
bül...
enet

M...
seni...
kö...
pek...
képe...
és...
egy...
sitója...
kel...
és...
váth...
Ha k...
nyra...
ob...
sabb...
usabb...
és a...
csób...
akarj...
jon...
Fr...
és...
H...
hna

Selyemfényű flor női harisnya párja 38 ezer kor.	Pátyol divatharisnya párja 60 ezer kor.	Pegyházkétféle férfi zokni 6 pár 45 ezer kor.	Reform női nadrágok mindegyikében 35-50 ezer kor.	Fehér damaszt elejtű férfi ing 100 ezer kor.	Selyem nyakkendő párja 36-45 ezer kor.
---	--	--	--	---	---

Nagy karácsonyi vásár a Zádor bazárban, Baján.

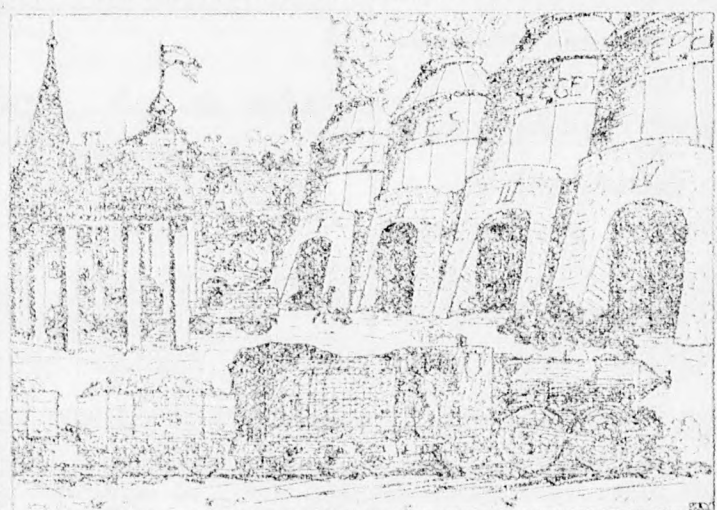
Köztestületi elnöknek 3% engedmény.

Játékkártyából dec. 15-ig 10% engedmény.

6 személyes porcelán étkezésel 800 ezer kor.	6 személyes kávéskészlet 180 ezer kor.	Játékkiallítás megnyit december 1-én.	Női- és férfi bőrtárcák nagyválasztékban.	Alkalmos ajándéktárgyak férfiaknak, nőknek és gyermekeknek.
---	---	--	---	---

Ha szép ajándékot akar
venni, úgy menjen
Majtinszky Lajos
lót- és kőszerezéshez
Tóth Kálmán szoborral szemben, ahol a legfinomabb szemüveget, kőszert, piperét, illatszert, háztartási és dobányzó cikkeket vásárolhatja a legelőnyösebb áron.

Értesítés!
Értesítem a t. közönséget, hogy vendéglőmet Atilla u. 15. szám alia helyeztem át és nyitottam meg. Szíves pártfogásukat kéri
Timpauer Dezső
vendéglős.

Baját termelésű lával égetett darabok

MÉSZ

Portland cement, reforta hűtőszén és kátrány fedellemez állandóan kapható!

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. Vása tér. Minden mennyiségű házhoz szállítok. - Telefon 121.

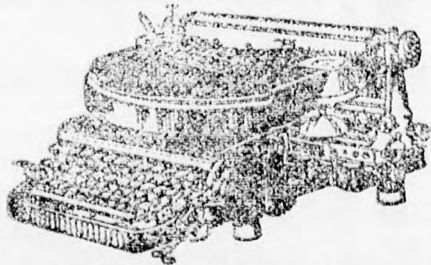
Fischer Simon Baja.
Eredeti Singer varrógépek hat havi részletfizetésre papírkoronában kamatmentesen.

Fényképezési és sport cikkek, varrógép és kerékpárok állandó nagy raktára.

Butorok,
Hálók, ebédlők, szalon garnitúrák
olcsón
kiárúsítatnak
SZABÓ FERENCZ asztalosmesternél,
Barcs ucca 4.
Ugyanott tanoncok felvétetnek.

Fränkl és Horváth

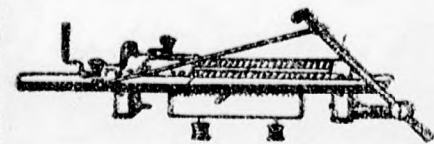
mechanikai műhely.
Baja,
Budapesti ut 15

Phönix varrógépek, Mühlhauseni és Styria kötőgépek, Premier kerékpárok és motorkerékpárok

Protos kőgépék képviselete
Alfa szeparátorok és vialkőpálgépek

Összes mechanikai cikkek alkatrészeinek nagy raktára sok ezer jóval olcsóbbra juttatás mellett. Kőgépék, kőgép kellek, labdák, labdák, Zeeblámpa elemek, carbid világítási cikkek Szűcsdép, Szűcsdép.

Kőmives-, kőfaragó- és ács mesteri vizsgákra előkészít
Fehér Jenő
műszaki főtanácsos.
Erzsébet királyné-ut 44. szám.

Választási malac
előjegyezhető Sylveszterre
Özv. Klein Józsefné
Bende Imre ucca 7.
Reggel 8-10 óráig.

Magyarországi a Győri-nyelvi nyelvtanulási központ (Győr városi tanács).

Magyarországi a Győri-nyelvi nyelvtanulási központ (Győr városi tanács).

Győr
B U t e t ő
az egy
mori
adott
beni
vonat
fizet
ERDOS
Budapest
(Béla)
Gottschalk
Likör
gyár,
Ajánlja
Központi
K. Mész
Elküldet
Václav
es
M...

Építőmesterek és építéskészítői egyesület
Szabadalmazott
Első Bajai Malomépítő és Malomüzemelési Gépgyár
Baja, Kőcsény ucca 2 szám alatt. (Budapesti-ut szék.) Telefon 112